

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10K^o félre 5 K.,
negyedéven 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

A tanév végén.

Elmélkedés a pályaválasztásról.

A tantermek bezárulnak a tanulóifjúság mögött. Egy része arra a pontra jutott, hogy pályát válasszon.

Nem kis gondot ad a szülőknek, vajjon mi legyen a fiuból.

Vagyoni viszony, pártfogás, családi tradíciók mind figyelembe vétetnek; ámde nagyon sokszor tönkre teszi a helyes irányu megállapodást a ferde nézet és előítélet és rendszerint ennek esik áldozatul a jobb sorsra érdemes fiatalember.

Számtalan esetet tudnék felsorolni olyat, hogy a szülő tanácsot kért tőlem, milyen pályára adja fiát? és mikor azt feleltem, hogy a pályaválasztásnál a gyermek hajlamait és tehetségét mindenesetre figyelembe kell venni, a tanácsot kérő szülő csak ritka esetben szívlelte meg a jóakaratu tanácsot és fia pályaválasztásánál mindenben ellenkező irányban járt el és a nyi bizonyos, hogy a furni, faragni, vasat kalapácsolni és reszelni szerető gyermeket nem az asztalos, ács vagy lakatos pályára, hanem legtöbb esetben a cifra nyomaruságot méhében hordozó kishivatalnoki pályára szánta, azt vélvén, hogy gyermeke előbb és könnyebben bírja magának a mindennapi kenyeret megkeresni. Pedig nagyon sokszor keserűen megbánták a szülők, hogy nem adott tanácsom szerint jártak el

és beismerték, hogy igazam volt akkor, mikor figyelmeztettem őket, hogy a szülőknek nagyon meg kell fontolnokok, hogy mennyire élnek Isten adta e jogokkal, midőn irányt akarnak szabni gyermeküknek, ha az pályát választ.

A pályaválasztás esetei, miként mi azt 44 év óta alkalmunk volt megfigyelni egyébként a következőkben összegezhető: A kevésbé vagyonos polgári osztály többnyire papot és kisebb hivatalnokot óhajt látni fiában. Ezen osztálynál ez a főtörekvés. Pedig mennyire előnyösebb lett volna hazai iparunk fejlődésére nézve, ha a kevésbé vagyonos polgári, sőt a vagyonosabb iparosztály gyermekeiből is az oly annyira kívánatos intelligens iparos nemzedék fejlődnek.

A papi pályára irányuló törekvést bármely vallásfelekezethnél is értjük. Ott, aki tanulmányait befejezte biztos, — ámbár sokszor nem épen fényes — anyagi jólétet szerez magának. Aztán ott a katonai pálya, melyet a polgári osztály gyermekeinek éppen úgy, mint a középosztály fiainak kötelessége volna lehetőleg elfoglalni. Értjük ezalatt, hogy a magyar ifjaknak törekednie kellene úgy a cs. és kir hadsereg magyar ezredénél valamint a m. kir. honvédségnél levő tisztii állásokat occupálni.

Intelligens fiatal embereink sehol, egyetlen pályán sem érik el azt, amit a katonai pályán.

A husz-huszonkét éves fiatalembernek már oly anyagi ellátása van, minőt hasonló korban kevés pályán és csak kivételesen érhetni el, mert a mai időben a katonai pálya ép úgy kenyérkereseti pálya, mint bármely más.

Ezen előnyös anyagi körülményen kívül különben hazafias kötelességünk is volna occupálni a tisztii helyeket.

Aki hiven teljesíti e pályán kötelességét, az biztos jövőt teremt magának, mert egy pályán sem jutalmaznak a hiveséges szolgálatot úgy, mint ezen a pályán. Egész lelkesedéssel ajánlhatom azt, arra teremtett ifjainknak.

Ami pedig a kishivatalnoki pályát illeti, ez csakhamar keserűséggel tölti el az ifju romlatlan lelkületét; a folytonos küzdelem, a sorssal való dacolás ellenségévé teszi őt az emberségnek és végre is megátkozta ezt, önmagát és az egész világot. Jólehet, ha az ifju 4 polgári iskolai osztály sikeres bevégezése után valamely iparág megtanulására szánta volna magát és később a középipartanodába lép, a legboldogabb, legmegelégedettebb ember, a társadalom igazán hasznos tagja válik belőle.

Ily esetek az urhatnomság szolgálatában, szülik meg az elszegényedést, testben lélekben és azt a sötét vonalat, mely családi és társadalmi életükön áthúzódik. Az ifju most már csatlakozva első sorban szülőit okozza

T Á R C A.

A csobánczi kurucemlék ünnepén.

Hol van Rákóczi lelkes népe . . . ?!
Szirtormáról ez ősi várnak
Ezelőtt kétszáz esztendővel,
Csapott alá sűjtő villámód
Hazánk, fajunk ellenségére. . .

Mily nagy idő! harcok küzdelmek
Nehéz ideje, folytatása
Egymást fölváltó nemzedékek
Intésére, okulására:
Hogy küzd, harcol . . . de él e nemzet!

Történjék bármi hát, csak egy ne. . .
Csak a magyart, a magyar népet,
Eletharcában, küzdelmében.
El ne hagyja a kuruclelék.
El ne hagyja Rákóczi lelke.

A honszerem, a te lelked,
Rákóczi, kuruczok vezére.
Legyen a lelked a mi lelkünk,
Mig el nem jő a világ vége.
Világvégig éljen e nemzet!

Sőt még tovább ég irgalmából,
Ki a magyarnak azért adta
Hős Rákóczi porait vissza,
Hogy majd ha kell fölhasználhassa,
Az új teremtés anyagául.

S legyen általa a magyarnak
Lelke, mind igaz magyarlelék,
Amely nélkül részedre népem,
Nincs, nem adatik örök élet.
Mert addig élsz csak . . . mig magyar vagy.

A. F.

Cigányokról.

— Tanulmány. —
Irtta: Vörös György.

4. folytatás.

Mint előadám, az összekötő kapcsot a cigánynál az ugynevezett „vándorjelek” képezik.

Első tekintetre azt hisszük, hogy ez valami rendkívüli, bűbajos vagy valami babonás szer; pedig a vándorjel, mint említém, semmi rendkívüli dolgot magában nem rejt, annak alkalmazását csak természetesnek ve-

hetjük és tarthatjuk. A „vándorjel” a cigánynál azonos fogalom alá tartozik katonaság által használt „Jelszó”, „Feldruf” és „Parolle”-val. A kettő között a különbség csak az, hogy amíg a „vándorjel” egy évre és egy „törzsre” szól: addig a „jelszó” („feldruf” és „Parolle”) mindennap változik és egy hadtestre szól csak s hogy a „jelszó” („feldruf” és „Parollét” csak a szolgálatban levő katonák ismerik: addig a „vándorjelet” ismeri, olvassa minden cigány purdé!

Sokat foglalkozom a cigány-üggyel; lestem, kértem, áldoztam reá, hogy a „vándorjeleket” ellessessem, általánosságban nem titok; de azt, hogy egyes cigánytörzsnél mi a „törzs” jel, hozzá a vajda jelét, vagy pláne a „személyes” jeleket megtudnom nem sikerült. Végre is nem annyira érdek! Bár a „személyes” „vándorjelet” a kiváló cigány kitüntetésként nyeri is. Ne higyjük, hogy akadna cigány arra, hogy a „személyes vándorjelet” bosszúból is elárulná! Ez a másik szép faji vonás, ami a tiszteletet felkelti az érdeklődőben, a tanulmányozóban, a cigány faj iránt.

A tisztességes kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű

ZACHERLINT

kérő vevőinek, ne akaszson megtevesztő surragatunot a nyakába. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Hogy az ilyen csempészésektől melyek utóbbi időben megtevesztően hasonló övegekben előfordulnak megunkat megóvjuk, ügyeljünk legfigyelmesebben a ZACHERLIN névre.

a nyomorult élet miatt, melynek terhei alatt idegei szakadoznak. Bánat tölti el a szülő kebelét, szeretné drága gyermekét segíteni, de már késő a bánat, a vezeklés. Mily egészen más viszonyok alakulnak vala, ha a szülők az ifjut munkára nevelik, — vagyis, ha valamely hasznos iparág-ra adják gyermeküket, mert „a mesterségnek arany az alapja.”

És mit szóljunk a tudományos pályákról?

A tudományos pályákra egyáltalán ne menjenek azok, akiket valami nemesebb ambíció ide nem terel és akiknek nem jutott kiváló tehetség osztályrészsül.

A korszellem ereje ledönt minden elválasztó falat uri és nem uri mesterség közt. A szorgalom és tehetség nemcsak a tulzsufolt tudományos pályákon érvényesülhet; a kereskedelem és főleg az ipar terén a már mondottakon kívül hálás munkakört nyerhet minden igaz törekvés és becsületes igyekezet. Az anyagi boldogulás sokkal több garanciája kínálkozik az ipar különféle ágaiban, mint a lateiner diplomájában.

Boldog az, aki távol a bajoktól az apjától örökölt földet saját ökreivel szantja; — de akinek az Isten nem adott gazdag apat, annak nem érdemes a tudományos pályák diákeveit végig nyomorognia, hogy azután még tovább nyomorogjon. Igaz, hogy a tehetséges, törekvő ifjak végre szerencsésen elérik a révpártot — el is érik céljukat és aztán a társadalom hasznos tagjaivá válnak; de ezen esetek ritka kivételek.

A szülők kötelessége tehát első sorban, ha — mint az tényleg van — irányt óhajtának gyermekük pályaválasztásának, hogy többet foglalkozzanak gyermekeik nevelésével, mert már a kisdédnél, tehát az élet hajna-

lán megnyilatkozik a hajlam és ha a szülők kötelességüket hiven teljesítik, — mert hiszen ez a nevelés föladata — a szunnyadó munkaöszönt föl-breszteniök kell. Igen jól tudom, hogy nem lehet minden szülő-paedagógus; azonban itt csak a gyermek természetének, hajlamának szigorú megfigyeléséről van szó.

Van sok egyszerű napszámos, ki tisztességesen neveli gyermekét és tultesz sikeres nevelés dolgában sok tanítón, még több nagy vagyonnal rendelkező oly szülőn, ki drága magzatját a bölesőtől kezdve elkényezteti és a munka fogalmát is megutáltatja vele, mert hisz elég vagyon fölött rendelkezik, hogy „ur“-at neveljen belőle, „ur“-at, kinek csak munkállanság az élete.

A mondottakból kitűnik, hogy a pályaválasztásnál a legjobb eljárási mód, ha a szülő élesen megfigyeli mihez van hajlama gyermekének és ha látja, hogy egyik vagy másik munkához kedve van, ezt a munkakedvet nemcsak hogy el ne fojtsa, — ha esetleg a gyermek e hajlama nem volna nyére, mert magasabbra törő tervet szőtt gyermeke jövőre iránt — hanem inkább gyöngéd szeretettel fokozza és fejlessze benne a megnyilatkozott munkakedvet. Az „ur“-ra nevelési szándékkal igen sok szülő taníttatás eredménye az elkényeztetett magzatnál — egy nagy sem ni és ott áll a befejezetlen „*ifju ember*“ büszke üres fjjel, *se hal, se hus*.

Amit a pályaválasztásról ime irtunk, azt tapasztalat diktálta tollunkba. A szülőknek érdemes lesz erről a nyár folyamán, sőt minden alkalommal — gondolkozni.

Barát Álmos.

Rendelet az 1908. évi XLVII. t.-cz. 14. §-ában előirt bornyilvántartás vezetése tárgyában.

10. A nyilvántartásba bevezetendő tételekre vonatkozó adatok, a szüreti nagyobb forgalomra való tekintettel, az évnek szeptember hó 15-étől november 15-éig terjedő szakában legkésőbb nyolc (8) nap alatt, az év többi részében pedig legkésőbb három (3) nap alatt jegyzendő be a nyilvántartásba s ugyanezen határidő alatt melléklendők a jelen rendelet 7. és 8. pontjaiban említett kimutatások is a nyilvántartáshoz.

11. A nyilvántartás kiadási 11-ik rovatának kitöltése, vagyis a kiadott bor vagy must bevételi tételszáma való hivatkozás csak a következő boroknál, illetőleg ezek mustjánál szükséges, ugymint

a) azoknál, amelyek a tokaji borvidék boraira az 1898. XLVII. t.-cikk 17-ik szakaszában megállapított elnevezések alatt hoztának forgalomba;

b) általában az asszu-boroknál;

c) azoknál, amelyek valamely borvidék, község, bortermőhely, a termelő neve, vagy a szőlőfajta megnevezése mellett hoztának forgalomba.

A tömegborokra vagy közönséges borokra nézve a nyilvántartás kiadási 11-ik rovata kitöltetlenül hagyható.

12. A nyilvántartás évenként legalább egyszer lezárandó, ez alkalommal a bevételek összegéből a kiadások összege levonandó, a nyilvántartás szerint mutatkozó maradvány az akkori tényleges készlettel összehasonlítandó, s az esetleges eltérés indokolása (a borkezelésnél előforduló szokásos apadás stb.) a nyilvántartásba beírandó.

A lezárást rendszerint ősszel, még pedig a termelők a szüret megkezdése előtt, a borkezesedők pedig, valamint általában azok, akik mástól vásárolt bort hoznak forgalomba (vendéglősök, kicsinyben való elárúsítók stb.) a must, illetőleg az ujbort bevásárlásának megkezdése előtt, legkésőbb azonban december 31-én még abban az esetben is kötelesek foganatosítani, ha addig mustot vagy ujbort nem is vásároltak volna. Azok, akik rendes kereskedelmi könyveket vezetnek s ezeket évenként lezárlják, a nyilvántartást ezen kereskedelmi könyveikkel egyidőben zárhatják le.

13. A nyilvántartás az abba tett utolsó bejegyzés napjától számított 5 évi, a jelen rendelet 7-ik és 8-ik pontjai szerint hozzátartozó mellékletekkel együtt megőrzendő.

A „törzsjelet“ a „vándorjel“ („vajda“ és „személyes“) alakja tünteti fel. A „vajdajel“ rendszeren posztó darabból vagy pamutszálból áll. Ennek a titka a „szinben“ rejlik. Azt nem tagadja a cigány, hogy a vajdaság „cigányjele“ „vándorjele“ a posztó, vagy gyapot fonál, csak azt nem árulja el: milyen színű posztó vagy gyapot fonál a jel.

A csendőrség és nyomozó hatóságainknak figyelmébe ajánlom ezen fejtegetésemet a következő okokból:

Ha az utparton, keresztutaknál magánosan álló fák és bokrok közelében vagy hidak mellett, posztó darabot vagy gyapot darabot látunk, legyünk tisztában azzal, hogy arra cigányvajda ment. A posztó stb. fekvését és a helyet, ahol áll az, tanulmányozzuk, látni fogunk ott egyebet is! A posztó stb. a vajdát jelzi; a posztó v. gyapotszalag mellett találhatunk disznószórt, vagy egymás mellé rakott kavicsokat: de találhatunk babot, tökmagot, esetleg szalmaszálakat stb. egymás mellé, vagy körben vannak rakva.

Ezen tárgyak a „törzs“ jelzik, amely arra átvonult. Itt a titok a tárgyak fekvésében, elhelyezésében van. Kutassunk tovább. Látni fogunk a közelben egy ágat letörve és a fára feldobva. Rendszeren a merre a tört vége a kis galyak, vesszőnek mutat, vagy amely irányban a szörből, babból stb. egy külön állóan téve van — menekült a cigánykaraván, amely állott a vajdából, jelezte a posztó darab vagy gyapot fonál.

A tökmag stb. elhelyezése a „törzs“, míg maga a galy, tökmag stb. a „szájbid-sót“ jelezte. A „személyes“ jelben a tárgy a titok.

Ha a nyomozó hatóság a keresztutak mentén a fákon vágásokat lát, vagy ha köveket szalmával begöngyölve talál: kutasson tovább! Fő az, van-e a közelben posztó darab vagy gyapjufonál, ha van, vajda is volt a csapattal. Ez a vizsgálat érdekében fontos. A közeli őrsöket a vajdákra figyelmessé tehetjük, nem egy gaztettet nyomozhatunk így ki.

A kövek, a bab, a szörszál, a vonások a fákön, a „szájbid-sót“ jelzik. A karaván számát — csak a tette kész férfiakét — a kövek, a bab, a szalmaszál, a ször stb. száma jelzi. Nagy ritkán azonban a jelzett tárgyak száma a csapat egész számát is jelzik. Az utirányt rendszeren a fákra vésett rovát kák s a galyak, fáska ágak fekvése mutatja.

Minden vándorcigány köteles a vándorjelet tiszteltetben tartani, legyen az bár ismeretlen törzsé.

A „vándorjeleket“ kiegészítik a „hirmondó“ jel az egyes esetben az előre küldött tag személyes jeléből és az „időszámítási“ jelek.

Ezek ad hoc jelek, amelyeket esetről esetre állapítanak meg. — Hogy miből áll: azt megtudni ember fiának nem sikerül.

Ha azonban a „törzs“, „személyes“ és

„vajda“ jeleket vizsgáljuk felfedezésükkor, távol tőle, találhatunk teljesen különböző tárgyakat, a miket odább rugunk, jöllehet ha azokat ismernők, a gaztettek legióit fedhetnők fel.

Ezen ad hoc jelek: a „hirmondó“ „előre küldött tagok“ és az „időszámítási“ jelei éppen olyan természetűek, akár csak a randevu néma jelei, azzal, hogy az nem holmi róza, szegfű vagy legyező, vagy zsebpendő; hanem egy rongy a fagalyon és semmi egyéb. Egy keresztbe fektetett kóró az uton, egy lyukas fazék; melynek egyik vagy minden oldala benyomva van: ez jelenti a betörést... ha minden oldal benyomva van, az egész vonalon sikerült az operálás.

Ezen jelek azok, amelyeket mi észre nem véve, a cigány, a természet vad fia, sas szemével még éjjel is észre vesz. Ha keresztúthoz ér a cigány, rögtön tisztában van: mi van, ki merre van.

A cigánynál senki jobban orientálni nem tud; sem tudós nincs, aki nálánál a földrajzot jobban ismerné.

Ahol egyszer megfordult, 70—80 éves korában is elmondja, mit látott és mi hogyan volt. Ez az az átkos fegyver, a társadalommal szemben, amely a betörések szülőanyja. Előre megy egy vén anyó kunyorálni, ő a kém, ha sas szemei zsákmányt látnak, a helyzetet átlátja mindjárt, a „hirmondó“ jelt megadja a banda a jelzett helyen a jelet átveszi s ha az kedvező: a munka kezdődik, amely gyakran „dánosi“. (Folyt. köv.)

Akire nézve borüzletének átadása következtében a bornyilvántartás vezetésének kötelezettsége megszűnt, köteles az üzlettel együtt bornyilvántartását is átadni az új tulajdonosnak s ez utóbbi köteles a nyilvántartást szabályszerűen tovább vezetni. — Ugyanez a kötelezettség terheli az új tulajdonost akkor is, ha örökség útján vagy másként jut az üzlet az ő tulajdonába.

Egyéb esetekben, ha valakire nézve a bornyilvántartás vezetésének kötelezettsége megszűnik, a nyilvántartást a jelen rendelet 7-ik 8-ik és 9-ik pontjai értelmében ahhoz tartozó mellékletekkel együtt azon község előjáróságához (polgármesterhez, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáróságához) köteles az illető átszolgáltatni, ahol a nyilvántartás vezetett. Az említett hatóságok kötelesek a nyilvántartást — a mellékletekkel együtt — 5 évig megőrizni s az illetékes hatóságoknak és ellenőrző közegeknek, kivánatukra rendelkezésükre bocsátani.

14. *Mindenki, aki bornyilvántartás vezetésére köteles, tartozik ezt legkésőbb folyó évi július hó 1-én megkezdeni, még pedig úgy, hogy ezen a napon az akkori összes borkészlet (esetleg must vagy borseprő) már be legyen jegyezve a nyilvántartásba.*

15. Egyebekben a jelen rendelet első bekezdésében idézett 1908. évi 112,000. számú rendelet 39. §-ának rendelkezései az irányadók.

16. A jelen rendeletben, valamint az előző pontban említett 1908. évi 112,000. számú rendelet 39. §-ában foglalt rendelkezések be nem tartása az 1908. évi XLVII. tc. 42-ik §-ában megállapított büntetést vonja maga után.

Felhívom a törvényhatóságokat, hogy az illetékes hatóságokat ezen rendelet pontos betartásának szigorú ellenőrzésére utasítsák.

Budapest, 1909 május 28.

Darányi, s. k.
m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szinészet.

Harmadik hetet töltötte Fehér Vilmos színtársulata Tapolczán, amely idő alatt az előadások általában elég látogatottak voltak. Egy-egy új darab, annyi közönséget vonz, hogy a nézőt teljesen megtelik. A közönség tehát hálás az új darabok iránt, azonban az újdonságok egy része nem elégti ki a közönség várakozását, részben, mert maga a darab tárgya nem sokat vagy semmit sem ér, másrészt a szereplők sem képesek az előadásnak érdekességet kölcsönözni.

A múlt héten két előadás vendégszereplő is volt.

*Szombat*on Kállai Kornélia jutalomjátékául telt szin előtt a *Tatárjárás* operette került színre. Kiváltak ügyes és természetes játékkal Kállai Kornélia mint huszárönkéntes, kitűnően alakította a tartalékos bakahadnagyot Kertész Lajos, Lohonyai altábornagy szerepét Lorándi Tivadar a tőle megszokott természetességgel játszotta. Bence beresgazdát hűen alakította Kispálfi. A többi szereplő sem hagyott kívánni valót. A közönség teljes meglepéssel nyilatkozott úgy a darabról mint a szereplőkről.

Vasárnap délután a *Parasztkisasszony* népszínművet adták elő elég látogatott szin előtt. Este pedig a többször látott *Arendás eszidő* életkép került színre, ami a szereplők ügyes játéka mellett élvezetes estét nyújtott.

Hétfőn Tynkodi Lőrincz családja Budapest szinmű énekes bohózat került színre. Mint szinmű elég tanulságos, életből vett darab. A czimszerepet Kispálfi játszotta ügyesen, természetesen, amiben dicséretes partnere volt Kispálfiné Etel mint neje.

Kedves alakítása volt Sárosy Irénnek leányuk Ninuka szerepében. Kállay Kornélia, Kertész Lajos ügyes játékkal segítettek a darabot élvezetesebbé tenni.

Kedden a Forradalmi nász színművet adták nem sok hatással, dacára, hogy a szereplők ügyesen játszottak.

Szerdán másodsor került színre a *Tatárjárás* Borbély Lili és Fábian Lenke székes-

fehérvéri primadonnák vendégjátékával. Borbély Lili, Mogyoróssy huszárönkéntes szerepében, kedvesen, bájosan játszott; Fábian Lenke Risa bárónő szerepét teljesen átérzte, hűen adta vissza. A többi szereplők is ez első előadáshoz hasonlóan dicséretesen játszottak.

Csütörtökön a Király szinmű 4 felvonásos francia vígjátékot adtak elő. Bármennyire is iparkodtak a szereplők helyüket betölteni, amit részben el is értek, mindezek dacára a darab mint francia pikáns vígjáték nem nem aratott tetszést. A darabból ki is hagytak s az még jobban lerontotta a hatást.

Pénteken Bolondok háza nem sokat érdekes bohózatot adtak Kispálfi jutalomjátékául. Igazi bohózat, amelynek értéket csupán a szereplők ügyes játéka adhat, amit ez uttal el is értek. A darabot különben a közbejött zivatar és eső zavart meg.

*Szombat*on este Verő Janka vendégszereplésével a *Tolvaj* színművet játszották.

Ma délután 4 órakor fel helyárrakkal a *Nőemancipáció*, este pedig a *Kornevillai harangok* operette kerül színre.

A szereplőket általában figyelmeztetjük, hogy játékaik közben, állva vagy ülve hátat ne fordítsanak, ez elemi színpadi kellék. A sugó halkabban sugjon.

H I R E K.

A balatonvidéki vasut megnyitásának elhalasztása. *A sokszor említett vasutmegnyitás ideje ismét változást szenved. A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ugyanis a balatonvidéki vasutnak július 1-ére tervezett megnyitását elhalasztotta július hó 8-ikára, tekintettel arra, hogy befejezési munkálatokkal még teljesen nem végeztek.*

Lelkésválasztás. Kúvágóörsön folyó hó 20-án Novák Elek kúvágóörsi káplán választotta meg 11 szótöbbséggel, Fenyves Ede meneshelyi lelkésszel szemben, a kúvágóörsi ev. egyház lelkészévé.

Halálozás. Budapestről vesszük azt a le-sújtó hírt, hogy Marton Sándor dr. a budapesti főzsde főorvosa f. hó 25-én élete 49. évében meghalt. A hír nemcsak a fővárosban, de nálunk Tapolczán is általános mély részvételt keltett, mert az elhunyt tapolcai születésű volt és helyben is nagy rokonság gyászolja.

Ma lesz a gulácsi erdőben a Csobáncei kurucemlék javára tartandó népünnepély. Az egyes községek rendező bizottságai fáradhatlanul iparkodnak a mulatság sikerén. — A hosszú és érdekes program sokféle szórakozást ölel fel. Tapolczáról a rendezőbizottság bevonta az egész falaláságot. A vidékről is sokan ígérkeztek. Hisszük, hogy a kurucemlék javára rendezett népünnepély a legszebb erkölcsi siker mellett tekintélyes összeggel is gyarapítani fogja a felállítandó emlék költségeit. Az ünnepélyen a Balatoni Szövetség elnöke Dr. Óváry Ferenc orszgy. képviselő, továbbá az egyesület titkára és velük sok fővárosi vendég is jelen lesz.

Elismeres Karacsony Kálmán főbíró-nak. A sümegi járás körjegyzőinek egyesülete a múlt héten tartott közgyűléséből kifolyólag Karacsony Kálmán járásunk főbíráját, ki 16 évig volt a sümegi járás szolgabírája, főbíróvá történt megválasztása alkalmából örömmel üdvözlö, egyben szeretetének, tiszteletének jeléül érdemeinek jegyzőkönyvbe leendő megörökítését határozta. A szeretet és tisztelet hangján megnyilvánult elismerésről Karacsonyt jegyzőkönyvi kivonattal utján értesítették.

Önkéntes tűzoltó egyesületünk 40 éves fennállása es zászlószentelési ünnepélyének programját a választmány már megállapította. Megrendelte a zászlót, amely nehéz boulon selyemből készül nemzeti szinben, egyik oldalán Magyarország védő aszszonya másik oldalán a tűzoltók védőszentjének Szent Flóriánnak selyemhímzéssel készült képével, az egyesület címe és alapítási

éveinek száma pedig aranyzással himezve. Kijelölte a választmány, hogy kiket tisztel meg zászlószenteléssel. A zászlószentelési ünnepélyen kívül lesz jelképes támadási gyakorlat, szolgálati érem kiosztása stb. Az ünnepély augusztus hónap második felében lesz.

A bornyilvántartás vezetése f. évi június 1-én már mindazon szőlősgazdákra kötelező, kiknek legalább 4 kat. hold szőlőjük van, továbbá azon szőlősgazdákra, akiknek nincs ugyan 4 kat. hold szőlőjük, de borkereskedéssel foglalkoznak és általában a borkereskedők. Július 1-én tehát az említetteknek a borkészlet már be legyen jegyezve a nyilvántartásba.

A Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete július hó 3-án, azaz szombaton este fedett nyári szinkörben, saját könyvtára javára jótékonycélu szini előadással egybekötött táncvigalmat rendez. Szini előadás után nagy Cabarett következik, melyben közreműködnek helybeli hölgyek és urak és elsőrangú idegen művésznők. Jegyek kaphatók Fuchs Zsigmond elnöknel.

A Badacsonyvidéki Szőlősgazdák Szövetkezete igazgatósága Vastagh János elnöke alatt f. évi június 25-én tartott ülésén elhatározta, hogy alapszabályainak 3. szakasza értelmében kiterjeszti működését a borértékesítésre is. Az értékesítés módozatainak megállapítására Vastagh János, Handlery Gusztáv, Marton Rezső, Weiler Kálmán, Frisch László és Szücs Jenő tagokból álló bizottságot küldött ki. A bizottság f. é. július hó folyamán tartozik jelentést tenni az igazgatóságnak.

Emlékünnepély. A balatonfüredi polgári dalegyesület f. évi június hó 4-én 25 éves fennállásának alkalmából ének, szavalat hangverseny és táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu népünnepélyt rendez. Az emlékünnepély igen érdekes programot ölel fel, mely három részből áll: a templomi isteni tiszteletből, jubileumi ünnepélyből és este hangversennyel egybekötött táncmulatságból. Valóban elismerésre méltó az egyesület működése, amely sokkal kisebb községben, mint Tapolcza, oly hosszú ideig kitartóan szolgálja a lelket nemesítő célt.

Tűz Tapolczán. Folyó hó 22-én éjjeli fél 12 órakor Hobok Ferencz háza a Bacsányi János utcában kigyuladt. A déli szél átvitte az égő zsaratnokot a szomszéd Handlery Gusztáv nádfedelű pajtájára, amely csakhamar szintén lángban állott. — A gyorsan kivonult tűzoltóság a tűz tovább terjedését megakadályozta, és így csupán egy lakóház és egy pajta esett áldozatul. A vész helyén volt égő zsaratnokok eloltása reggeli öt óráig igénybe vette a tűzoltók munkáját, akik még ki sem pihenhettek a munka fáradalmait, midőn 23-án délután egy órakor nagy szélben ismét tüzet jeleztek. A második tűz állítólag Sebestyén Gyula háza pajtájának a szomszéd udvarra eső oldalán keletkezett. A déli nagy szélben a tűz csakhamar áttért a szomszéd nádfedelű épületekre is és elhamvasztotta Sötét Ferencz, Nyirádi Gábor, Kaszás Ferencz, Kovács János lakóháza, istállója, pajtája, Nagy Ignác istállója, pajtája, jégverme, özv. Markó Józsefné lakóháza és Handlery Gusztáv pajtája és cselédházának tetjét. Legveszedelmesebb volt a tűz a keskeny Nagyköz utcában, ahová legjobban összpontosította a tűzoltóság erejét, hogy a szomszéd szalmafedelű épületeket megmentse, ami dacára a nagy szélnek, sikerült is. Elégett a háztetőkön kívül nagyobb mennyiségű tüzelőfa, szalma és gazdasági felszerelések, amelyek azonban minthogy biztosítva voltak, e réven részben megtérülnek. Mindkét tűz keletkezési okát eddig még nem sikerült kinyomozni. Nagyon helytelenül gondolkodnék azonban az, aki kárának megtérítésében a nagyközönség segítségére számít, mert a múlt szomorú bizonyossága egyes károsultak rosszakaratának. A tűzoltók nehéz munkájában segítségre jöttek a diszeli, gyulakeszi-i és halápi tűzoltók egy-egy feckendővel. Különös dicséretet érdemelnek önkéntes tűzoltó egyesületünk újabb tagjai, akik úgy az első mint a második tűznél önfeláldozó, fáradságos munkát végeztek, sajnos azonban, hogy népünk a tűz lokalizálása után azonnal elszéled, úgy, hogy

a nehéz takarítási munkálatok egyedül tűzoltóink vállára nehezdednek. Egy másik, sokszor hangoztatott hiba, hogy népünk csak a tűzhöz fut minden eszköz, vagy kanna nélkül, pedig mily nagy szolgálatot tenne a vész első pillanataiban, ha egy-egy kanna vizzel jönne a vész helyére. És meg egyet, rendőreink tanulják meg azt, hogy a vésznél ne álljanak össze beszélgetni hanem legyenek közvetve az oltásban a tűzoltóknak segítségére azzal is, hogy a bámészködőket szorítsák a vízhozóra. Tegnap megkezdődött az egyes házaknál a vizsgálat, Vajjon a szükséges tűzoltószerek készletben vannak-e. Mert a rendelet szerint minden háztulajdonos köteles viztartó és hordozható edényt udvarában vizzel megtöltve tartani, továbbá köteles egy csákyát s háza magasságának megfelelő letrát és pemetet beszerezni. Akiknél ezen eszközöket a csendőrség nem találja fel, szigorúan meg lesznek büntetve.

Eljegyzés. Rein Adolf budapesti kereskedő eljegyezte Kertész Bertát, Kertész József helybeli kereskedő leányát.

A vasárnapi munkaszünet módosítása. Nagyfőntossági rendeletet küldött tegnap a kereskedelmi miniszter a vármegyéhez. Ebben közli a miniszter, hogy az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvény-cikkeket, a belügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg, a következőleg módosította: Megengedtetik a nyomdai iparnál a halasztást nem tűrő állami és hatósági nyomtatványok, címlapok, műsorok, gyászjelentések, koszorúszalagok előállítására és széthordására. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Bucszó. Mindazon ismerőseimtől és jóbarátaimtól, kiktől személyesen el nem bucsuzhattam, ez uton mondom Isten hozzádot.

Simon István
polgári máv. állomástönök.

Baleset az új vasuton. Gáspár pályafelügyelő Kenesénél szolgálat közben a hajtókáról oly szerencsétlenül esett le, hogy karját törte. A balesetet állítólag az okozta, hogy a hajtóka kereke menet közben kiesett.

A magyar ujságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponkint 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

A. F. Héviz. Hálás köszönet a szép alkalmi költeményért. Szívélyes üdvözlét melletti kellemes fürdőzést kívánunk.

Sz. K. Balatonfüred. Szívesen hozunk bármikor tudósítást, csak kapjunk.

H. I. A vasut megnyitását július 8-ikára halasztották; de még ebben sem bizunk.

N. Cs. Ilyen szolgálatban nem urazunk, tanulja meg!

Piaci árak.

Junius 20-tól.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5
		48	50	48	44	40	36
		22 korona.					
Rozs:	I.	II.	V.	K.			
	34	32	17	16			
	korona.						
Tengeri:	Liszt	kása	dara				
	24	26					22 korona.

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya
30	20	19	19	19	9
kor.					

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalunkban.

A francia kozmetika diadala

tökéletes formát kap a biztosan ható

LAVALIER ELIXIR

külső használata után. Egy palack ára 8 korona. Kapható minden gyógytarban vagy a **Lavalier Depotban**, Wien, I. Karlsplatz 3.

Egy ügyes fiu

tanoncznak felvétetik **Lusztig József és fia ezégnél.**

I. oszt. két éves cserhasábot adok 152 koronáért, II. oszt. bükk, gyergyán dorongfát 125 koronáért waggonként.

Schwarz Mór,

Alsólendva.

Tapolczai megbízott **Kiss József,** kertész.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos
Tapolcza, Arany János-utca.
A zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkenegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező géprezeket.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

2313. szám. tkv. 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint **Steiner Zsigmond** tapolczai lakos végrehajtónak, **Szürszabó János** káptalantóti lakos végrehajtást szenvedő elleni 34 korona 66 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyben az árverés a tapolczai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság területén levő, a káptalantóti 157. sz. tjkvben I. 804. hrsz. csuházi kaposztáskertből Szürszabó Jánost illető $\frac{10}{16}$ részre, a C. 9. 10. alatti haszonélvezeti jog fenntartásával 80 fillér, a káptalantóti 227. sz. tjkvben 336. hrsz. sabari szőlőből ugyanőt illető $\frac{21}{32}$ részre a C. 4. 5. alatti haszonélvezeti jog fenntartásával 72 korona, az ugyanazon tjkvben felvett 337. hrsz. sabari pinczés szőlőből ugyanőt illető $\frac{21}{32}$ részre a C. 4. 5. alatti szorgalmi jog fenntartásával 132 korona, a diszeli 361. sz. tjkvben 663/c.hrsz. sabari szántóból ugyanőt illető $\frac{10}{16}$ részre a C. 5. 6. alatti haszonélvezeti jog fenntartásával 460 korona ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltek és erre határidőül:

1909. évi július hó 27-ik napjának délelőtt 10 órája

Káptalantóti községhezához s ugyanaznap délután 3 órája Diszel községhezához kitűzetik.

Az ingatlan a kikiáltási árnak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Káptalantóti, Diszel községhezához betekintethők.

A tapolczai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1909. évi április hó 27.

Papp, királyi járásbiró.

PÉTERFALVI PAPIRGYÁR
OCEAN G.G.B.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Kapható: **Löwy B.**

könyv- és papirkereskedésében.

Probára ingen!

KELTETŐ GEPEK

kísérletre adatnak,

Keltető gépek a legjobb ik és legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész maggyarhonból száznál több legfényesebb bizonylat és értesítés rendelkezésre áll

Keltető gépek tyúk, kacsa, fogoly, fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket

„Ausztria-Hungri“ névvel egyedül gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

Etványtalanság, hiányos emésztés

ROHITSI TEMPOM-FORRÁS

rendszeres használata után megszűnik Idültebb bajoknál azonban a SYRIA-FORRÁS ajánlatosabb.

Nagybani raktár Magyarország részére:

Hofmann József,
Budapest, V. Balthory-utca 8.

Sok értéktelen utánzatot szoktak ajánlani
Figyelem!

Globint kérjünk mindenütt határozottan Fritz Schulz jun. r. t. tól.

fényt adja, a bőrt puhán és egészen tartja.

Eladó földbirtok.

Zalamegyében Kapos Kőzség határában 156 hold birtok uri lakházzal kellő gazdasági épületekkel eladó, vagy berbe azonna kiadó.

Bővebbet ezen lap szerkesztőségénél.

A magyar ujságírás szenzációi!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hő és kérelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Braun Sándor. Hacsak Geza

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egy évre 16 — K. | Negyedévre 4 — K.
Félévre 8 — K. | Egy hónapra 1-40 K.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!
Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6 — K. | Negyedévre 1-50 K.
Félévre 3 — K. | Egy hónapra — 50 K.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal!
Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Legszebb képes- levelező lapok kaphatók:

Lówy B.

könyv- és papirkereskedésében

TAPOLCZÁN (Cséby-féle ház).

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czéget — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézímunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

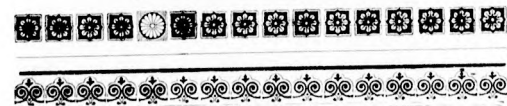
Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsír,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDÉ

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja allandóan nagy választék raktárát. Nechwile
Fenencz szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő
Rákóczy, légnomásu, Mayfarth és Eclier vermores
permetezők, melyeket gyári áron boesatok rendelkezé-
zésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és
tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varró gépek
golyos csapágyal.

továbbá a legna-
gyobb választék **szőlőprésekből,**
Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,
mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű AUSZTRIA
permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **Ta-
poleczán** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**mű-, épület-, gép- és szerkezet-
lakatosmühelyt**
nyitottam.

Évek hosszú során át alkalmam volt a külföld legnagyobb,
különösen Németország ipari városaiban, pl. Bécs, München,
Stuttgart, Darmstadt, Kassl, Berlin — magamat szakmában
teljesen kiképezni, úgy, hogy a szerzett tapasztalatokat itthon
óhajtván értékesíteni, hiszem, hogy a n. é. közönség nem fog
többé ezen munkáival máshova szorulni.

Elfogadok mindennemű **műlakatos munkát**, különösen **sir-
rácok, keresztek, vaskapok, lépcsőrácok**, rajz, vagy saját ter-
veim szerint, vas réz- vagy bronzból. **Vastetőket, üvegházak és**
telikertekre. Tűz- és légmentes ajtókat, vasablakokat.

Vas- és réz disz butorokat, csillárokat stb., mindennemű **gép-
munkákat**, a legjobb minőségű kül- és belföldi mintájú **tűzhelyeket.**

Tapolca, 1909 majus hó.

Becses pártfogását kéri

MOLNÁR KÁLMÁN

mű-, épület-, gép- és szerkezetlakatos
Kossuth Lajos-utca 23., saját haz.

Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlja az összes gazdasági és szőlészeti gépek alapos
javítására berendezett gépjavító műhelyét.

Nagyválasztékú **gépraktárát** melyben az összes gazdasági, szőlő-
szetthez szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

**Permetezők, szab. szénkénegező festendő, borsaj-
tolok, szőlőtörők**, nagyon egyszerű **borszivattyugépjei** melyek
szűreti alkalomkor is legjobban megállják helyüket, az eddigi szivattyukat felül-
mulja tartosságban és egyszerű kezelésben, teljes felszereléssel fegfinomabb
gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a **szab. Rákóczyi** permetező gépjeit,
mely munkaképességben, is még egyszer annyit képes végezni mind az eddigi
forgalomban levő permetezők, nincs gumi kiszakadás és így nincs munkazavar.

Permetezőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron,
gumitárcsák jótállás mellett, **sodronyfogatok** bármely méretben.

Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók.